

5 СЫЛЛААХ ҮБҮЛҮӨЙҮ – ҮРДҮК ТАҢЫМНА

"Саха Республикатын тус дьарыктаах үлэһиттэрин идэлээх союзтара" территорияльной тэрилтэ (ТО ПРИТ) тэриллэбитэ 5 сылыгар анаммыт үөрүүлээх дьаһал А.С.Пушкин аатынан Нууча государственнай драматическай театрыгар буолан ааста. Профсоюз президиумун председатели Аграфена Михайловна Борисова кылгастык бу тэрилтэни туохтан саҕалаан, хайдах тэрийбиттэрин кэпсэтэ. Бар дьонго көмөлөһөр санааттан үөскээбит хамсаанын эбит. Ол курдук, 1990-с сыллар ортолоругар бөрүстүөй дьон олоҕо ыарабыт, үп-харчы балаһыанньата уустугурбут кэмгэр итинниги кытары айыллыһыттарын баҕарбат сэттэ киһи мустан бэйэлэрин уонна бар дьоннорун көмүскүүр биригидиээн дьон профсоюзтарын тэрийэргэ быһаарбыттар. Үтүө санааттан үөскээбит дьымала хаһан баҕарар түмүктэрдээх буолар диимлэрин курдук, ол кэмтэн ПРИТ чилиэннэрин кээккэ ханаатар-хаһаан, билигин 5 тыһ. кэрингэ киһилээх, хас даҕаны хайысханан үлэһит, үтүө улуустарга салаалардаах улахан тэрилтэ буолла. Салгы Аграфена Михайловна инники былааннары билиһиннэрдэ. Үгэс курдук, хас квартал ахсын улуустардаабы салааларга күрөктэһи таһаарыллар, онно чилиэн ахсаана, үкпүт суумалара барыта аабыллар. Бу

үөрүүлээх дьоро кизһаба үтүө квартал түмүгэ быһаарыллыбытын иһитиннэрдэ, кыймылаахтарга анал биригидиэри туттарда. Ол курдук, Кэбээйитээҥи салаа (председатель А.С.Ефремова) бастаата, иккис миэстэ Бүлүү улууһунааҥы салаа (председатель Т.Ф.Данилова), үтүө миэстэ Ньурбатааҥы салаа (председатель Ю.Н.Иванов) барилиннэ. Билиги, чуралчылар, бэйэс миэстэ буоллубут.

Кириим билиэтинэн лотерея сонньонно. Саамай улахан сүүйүүнү, компьютеры, национальнай гимназия преподаватели, Дьоккуускайга олорор биригидиэһит Осипова ылла. Онтон 20 тыһ. солк. суумалаах тутуу матырыйаалын үһүйээн үлэһитэ ылан үөрдэ-көттө. Биригидиэһи пенсионерка Кытайга дьээрбайа барар пүтүөканы таба харбаан доруобуйатын тулсарынар кыахтанна. Улахан көңөрт буолла. Саха эстрадатын артыыстарыттан үтүө киһи профсоюз өнгөтүнөн туһаммыттар, ким дьыа ылбыт, ким харчынан көмөлөһүөнү эбит. Кинилэр бу үөрүүлээх дьоро кизһаан ПРИТ бары үлэһиттэрин, чилиэннэрин эбэрдэлээн турар, ырыанан-тойугунан бэйэлэрин үөрүүлэрин үлэһитинилэр. Ол курдук, Байбал Семенов, Нина Чигирева, Валентина Романова-Чискырай, Клавдия уонна Герман Хатылаевтар, Григо-

рий Петров, Юрий Баишев, Гаврил Николаев сүрэхти долгута иһирэхтик ыппа-атылар-туойдулар, "Саха Эсанбаева" дэтэр Дмитрий Артемьев баай репертуарыттан сэгэтэ түһэн үгүкүлээтэ. Кытайга баран үөрэнэн кэлэн саха ыр-катыгар үлэлээн эрэр Күннэй Герасимова дьүөгэтинин араас уустук нүөмэрдэри көрдөрдүлэр.

Чурапчы улууһуттан билиги сэгитэ буолан сырыттыбыт. Мындааҥы оскуолаларга иис куруһуоктар Е.А.Кожуроваҕа дьарыктанар оҕолор үлэлэрин быыстаткатын көрдөрдүбүт. Сахалык таҥаһы уонна кылтан өрүү сөрүөнү дьон сүрдээһин сөҕөрдүлэр. Бу дьоро кизһаба сылдан үтүө дьон кытары билсэн-көрсөн ПРИТ мытар үлэти чачы да дьон-сэргэ кизг аранаттар туһалырын, көмөлөһөрүн итэҕэйдит. Аны да уустубакка салгы сайда туруорар эрэннибит.

Таисия СИВЦЕВА,
Чурапчытаабы салаа
председателэ.

Хаартыска: "СР тус дьарыктаах үлэһиттэрин идэлээх союзтара" территорияльной тэрилтэ коллектива. Маннайгы кээккэ хаһаан бэйэс – И.С.Сивцев, салгы А.М.Борисова, С.П.Борисов.

БУ КҮННЭРГЭ...

Сотору кэминэн чөл олоҕо аналлаах улуус үрдүнэн көрдөрөн агитацияны көрүү саҕаланыахтаах.

х х х

Сылын айы ытыллар күтүнгү призывной комиссия быйыл тэрээһин өттүнэн мөлгөөтө. Чотулаан эттэххэ, медицинскэй комиссия үлэһит уусулуубута тэриллэбэтэ.

х х х

Чурапчы 2 №-дээх, Амма орто оскуолаларыгар капиталнай өрөмүөн үлэлэрэ түмүктэнэн, үөрэх дьыла сэттиннэ 10 күнүттэн саҕаланыахтаах. Онтон Бахсы таас оскуоланын мааһына бу ый 22-тин дьэки былаанналар. Диринг оскуоланын котельнай алдынан кылгатыллыбыт үөрэх күнүгэр ийриллэр.

х х х

Сага таас балыһаба кириэн саха тэгэ суох санаа сылдьыбыт баара канализацията хам тонор, буөлэнэр куттала үөскөн, кылаабынай врач В.А.Сотников улуус дьаһалтатыгар анал комиссия тэрийэргэ туруоруста.

х х х

Санэпид-дэтэр киинин кылаабынай врач Т.И.Портнягина сэттиннэ күтүлүр улахан грипптэн сэрэтэр үлэ дьаһалларын билиһиннэрдэ. Маны сэргэ рыноктарга, бороодууктаны атылааччыларга холодильник-прилавктар баар буолаллар ирдэннэлэрин эттэ.

х х х

Дьоккуускай куоракка бу ый 12 чыыһалатыгар күнүс 2 чаастан "Детский мир" маҕаһын быыстатка туруорар саала-тыгар республика музыкальнай оскуолаларын художественнай кылаастарын быыстатка аһылына. Билиги улуустан 400-тэн тахса уруһуй илдьэ хатыһылар, диригнэр бардылар.

х х х

Алтынны, сэттиннэ гастролунан баай-ыйдар буоллулар. СР народнай артыһа Аркадий Алексеев, СР үтүөлээх артыһа Алексей Егоров, биригидиэһит, үүнэн иһэр ырыаһыт Александр Дьячковский – Саарын салайар бөлөхтөрө маддыттыллар күтүлүр.

х х х

П.М.Решетников аатынан Чурапчытаабы народнай театры ахсынны ыйга 25 сыллаах үбүлүйүн бөлөҕүмүрэ былаанналар. "Сага олох" редакциянай-издательскэй холбоһук ГУ-га СР культуратын үтүөлээх үлэһит Н.М.Заболотская театр историятын кэспир кинигэтэ баччээтэн тахсыахтаах. Онно харчы хомуйа "Айыллаан" Сыныалан киинэ Амма улууһугар бизс күн гастролга бараары сылдыар.

"СО" корр.

ЭДЭР СААСПЫТ КЫҤАТА

Быйыл күнү Чурапчытаабы педучилище аһыллыбыта 70 сылын бөлөҕүтүбүт. Бу даатанан тэриллэбит дьаһалы билиги, училищеҕа үөрэммит кырдыаҕас көтүнө, мустан эдэр-сэнэх сааспытын эргитэн, барка үөрэн-көтөн, сэргэхсийэн атаардыбыт. Манна, бу томторго 1930 сыллаахха тутулу-бут опорнай начальнай оскуола дьыта хас да сыл устата педучилище уолсайа, остолобуйа буола сылдан баран, кэлин, сэрим кэнииттэн, студенттар практикаларын барар базовай оскуолаларыгар кубулуйбута. Маннайгы сибидиссийинэн уонна учууталынан Н.М.Кампеев үлэлээбитэ. Мин өйдүүбүнэн, араас кэмнэргэ үлэлээбиттэр: Бродников Алексей Спиридонович, Кампеева Мария Ильинична, Матвеев Иннокентий Константинович, Матвеев Афанасий Константинович, Тритонов Анна Егоровна, Захарова Мария Прокопьевна, Дубуруускай Константин Николаевич, Новгородов Егор Дмитриевич, Собакина Анастасия Яковлевна, Попов Ефрем Прокопьевич уо. д. а. Базовай оскуолаҕа педучилище, Мурун-Тыымпыа, боксорино тумулун оҕолоро үөрэнэллэрэ. Бу оскуолаҕа аһы-ах оҕолоох интернат аһыллан үлэлээбитэ. Ол интернат училище үөрэнэр көрүлүн ханас өтүгүр турбут преподавателлэр уопсайдарын биригидиэһи кыбыллан олорбута. Урутаан эттэххэ, бу базовай оскуола курдук быһылаах-таһаалаах билиги улууска алта, ону таһынан Таатта Тыараһатыгар Абааһылаахха биригидиэһи оскуола бааллара. Ити дойдуга бүтүүн начальнай үөрэхтэһини киллэрин уханыгар тутулу-бут оскуолалар буолаллар. Чуолкайдыр наадаттан аабыталыбын: Чурапчыга опорнай оскуола, Болтоҕо Арыылааҕар, Мырылааҕа, Хайахсыт (Белолобокай) Арыылааҕар, Төлөйгө, Мугудайга, ону таһынан, эпитим курдук, Тыараһаҕа.

Базовай оскуола 1946 сыллаахха аһыллан иннинэ студенттар пробнай уруоктарын эбэтэр биригидиэһи практикаларын (4 - 5 уруогу) Чурапчы ШКМ-гар кириэн барар этилэр. Пробнай уруогу бүтүүн кылааһынан методист-учуутал салалтатынан кириэн көрөр буолаллара. Билиги, оҕолор, практиканнар кириэн үөрэтэллэрин кэтэһэр буоларбыт. Кинилэр айылга уруоҕар кылбалаах, пробиркалаах, спиртовка лаампалаах кириэн опыты көрдөрөллөрүн эбэтэр көрдөрөн үөрэтэр пособи-

ены – хартыынаны ыйаан "чээн" дэтэллэрин бу баардык өйдүүбүн. Арыт училище учууталлара-методистара показателнай уруоктары ыталлара. Ол курдук, Николай Осипович Винокуров биһиэхэ үтүө кылааска (учууталбыт Д.Г.Куличкина) айылга уруоҕун бизибитин өйдүүбүн. Базовай оскуола аһыл-лааһыттан ыла итинник үөһэ-алларга таскайданын, сүпсүгүрүү урайыта. Билиги көтүнэ училище студенттара бары практикабытын үрдүттэн базовай оскуолаҕа барбылпыт.

Базовай оскуолаҕа, сэрим кэмин, сут-кураан да содуллара буолуу, оҕо албаҕа суох буолара, ортогунан сыл ахсын 60-ча курдук буолар быһылааҕа. Манна үөрэммиттэр, билин-көрүү аартыгын арыыбыттар ортолоругар бааллар Россия уонна Саха Республикатын үтүөлээх энергетигэ, Россия бочуоттаах энергетигэ, икки улуус (Чурапчы, Горнай) бочуоттаах гражданиннара Прокопьев Поликарп Павлович, врачтар Игнатеев Николай Михайлович, Федорова (Дугарова) Клавдия Афанасьевна (эдэр сааһыгар олохтон туораабыта), филологическай наука кандидата Сардана Платоновна Ойунокая, киин эдийнэҕэ Саргылана Платоновна, биологическай наука доктора Николай Николаевич Винокуров, киин убайа биологическай наука кандидата Владимир Николаевич, историческай наука кандидата, биригэ төрөөбүттэр Ким Дмитриевич уонна Нюрбина Дмитриевна Дьячковскайдар, физкультура уонна спорт ветерана, маннайгы көтүнэ чабылхай түстүүгэ Виктор Иванович Кривошапкин, ученай-агроном Павел Васильевич Пудов, педагогическай үлэ ветерана Коммунар Иванович Кононов уо. д. а.

Түмүктээх эттэххэ, базовай оскуола – бу Чурапчытаабы педучилище быстыспат сорбото. Онон дьыа истэһини үлэһиттэ 70 сылынан сибээстээн мемориальнай дуоска туруоруллубута тобоосток. Бу 74 сыл устата турбут тутуу обургутук айгыраабыт, ингэри-таннары түспүт. Маны институт уонна интернат-оскуола салалталара хардарыта сөҕүһөн, көрөн-истэн капиталнай өрөмүөн ытан, уруоку чөлүгэр түһэрэктэригэр эрэннэҥи баҕарыллар.

Э.КУЗЬМИН,
педагогическай үлэ ветерана, Хатылы.

Ааҕааччы санаатын этэр

БОБУУНАН БУОЛБАККА, ӨЙҮНЭН-САНААНАН

Арыгы кыһалбата урут да кыйтарбатаҕа, билигин да кыйтарар охсоро ыраах быһылаах. Чөл олоҕу олохтууру киһи хайгыыр эрэ дьыалата. Тохтоон хаалбакка, салгы дьүкүөрдээхтик бу үлэ бара туруон наада.

Мин санаахтар, арыгы атытын хаачахтаан арыгылааһыны тохтоппоксун. Атын хайысханан үлэ барыа этэ. Холбур, арыгыны атыһыыр маҕаһын иннигэр киһи өйүгэр-санаатыгар тийэр суруктары, уруһуйдары ыйаатаха хайдах буолуой? Бу тыһынан ласыйардааҕар киһиэхэ быдан тийимтиэ буолуоҕа.

Билигин 25-риттэн үөһэ саастаах ыччаттарбыт үгүстэрэ арыгы иһэ үөрэммит, арыгы дьаатыгар ылларбыт дьоннор. Кинилэри хайдах да бырактара, тохтоо охсубаккын. Бу ыччаттарбыт ортолоругар уонга тийэ эмтэммиттэр кытта бааллар. Мин санаабым, эмтэһини дьин туох да көдүүнү биэрбөт. Ону бэйэбит да дьоммут холбурдарыттан көрөбүт: уһаабыттар сыл сылдыаллар, доруобуйаларын эрэ алдыталлар. Өссө өрө баран эттэххэ, тийэр суолбут каллэбинэ наркотик эбиллэ. Арыгытааҕар кэдээммит ол кэлэ.

Аны биригидиэһи суох быһы баар: Чакыр, Хайахсыт, Хадаар нэһиликтэригэр арыгы атыһыламматтан үт харчыта кэллэбинэ Дирингэ субуһуу буолар. Мотоциклга 4-5 буолан, массынаҕа туолбут үрдүнэн көтөхсөн бараллар-кэлэлэр. Дьонго кутталлаах түгэн. Дьэ, бу арыгыттан быһыыр атыһыламмат дьону өлүтэ, киһилиит оҕорууга тиздирди буолдук. Арыгы оҕолуула турарын туһа атыһылаара чачы. Эдэр ыччаты бу алдырайытан харыстааһыҥга күөс өттүнэн, бобуунан буолбакка, өй-санаа өттүнэн кириэн үлэлэһиэххэ наада, онон маны туһааннаах нэһиликтэр уонна улуус салалталара үөрэтэн көрүктэрин сөп этэ.

Гаврил ЕГОРОВ – Марафон Дьөгүөрэп, Хадаар.

Эн киһигэр долбурдугар

Сотурутаабыта биһиги биһир дойдутаахпыт, саха биллиилээх суруйааччыта, Саха Республикаһын П.А.Ойуунускай аатынан Государственной бириэмийэтин лауреата Семен Андреевич ПОПОВ — Сэмэн Тумат "ЭН ИГИ ИСТИН, МИН СЭХЭРГИИМ" диэн саҥа киһигэ "Биһик" киһигэ кыһатыгар баччааттан табыста. Автор бу саҥа киһигэ эссе форматынан олбун билиэ түгэннэригэр олобуран суруйбутун уратылаах.

Киһигэ биһиги Хотугу Муустаах муора арытыттан үөрэххэ-сырдыкка тардыһан били-көрүү ылар баҕаттан үөрэбин киһигэригэр, таһнаар таһаһын сыһын куулга уган кэлбит кыраакый уолчаан кэлин саха тылаах барыта сабулээн ааҕар биллиилээх суруйааччыта буола үүнэн-сайдан тахсыбытын ааҕаммыт билсэбит. Кырдык даҕаны, туох барыта кылаппан саҕаланар. Аҕаа елөн тулааһа хаалбыт Сэня Попов уолу хоту дойдуга үтүө-мааны, сайаҕас дыһо барахсаттар күүс-көмө буоланар күүһүргэ үөрэттэрэ ытталлар. Мантан саҕалаан суруйааччы Сэмэн Тумат киһини долгутар уонна ылыннарар ына оҕо сааһын мүлчүгэниэх, үөрүүлээх да, хомолтолоох да түгэннэрин хайдах баарынан кэпсирин, эдэр саас ытталар да, ытатар да түгэннэрин, үрдүк үөрэх кыһатыгар биһигэ үөрэммит, кэлин олбун былаһын тухары айар үлэтигэр аргыстаһыт истигэр доботторун тустарынан наһаа истигирик-иһирэхтик, сырдык санаанан салайтаран суруйбута киһи эрэ үмүсүлбанаахтык ааҕар ааҕа олоруох курдук. Чаччы даҕаны киһи биһигэ үөрэммит күүһүнэн дьоннорго төрөөбүт Сахаарын сирэ эччиригэр сайдарын туһугар, эдэр ыччаты үөрэтиигэ, уус-уран айар үлэҕэ кырата суох үлэни-хамнаһы толорон кэллэр. Сэмэн Тумат бэйэтин күүһүнэ дьонунан сирдээхтик кээн туттар уонна киһилэр үлэлэрин-хамнастарын, олоххо ситиһилэрин көрдөрөр быыстапканы тэрийэр туһунан этиитэ (идеята) саамай сөптөөх. "Саха тылын, литературатын салаатын, факультетын үөрэниэ бүтэригэр биһир куурустарыттан төрөөбүт норуоттук туһугар тугу үлэлээбиппит, онорбуттук, туох болпурсуостары көтөхлүпүт көстүө этэ. Биһиги да иннибитинэ үөрэммиттэр, үлэлээбиттэр көхтөөхтүк кыттыылар саҕаланыа этэ өскөтүн ити мин баҕа санаабыр майгынылар тэрийэр буоллар. Ол буолуо этэ күүһүнэ айар үлэлэрин быыстапкалар, тэ-

рийиһилэрэ диэн! Мин итин киһиттэн итэҕэс үлэлээбэтэх күүһүнэ дьоннордоох буоламмын этэбин уонна сөччүнөн дьоллоохтун", — диэн этиитин киһи эрэ ылар.

Киһи үрдүк үөрэх кыһатын үөрэниэ бүтэригэр, төрөөбүт литературата сайдарын туһугар тус бэйэтин кылаатын киллэрситинэн барбыта. Ону биһиги киһигэ "П.А.Ойуунускай аатынан Литературнай музейга", "Эдэр коммунист" үлэлиир эрдэхпинэ" диэн туһунаахтык ааҕар билсэбит. Бу уруккута республика киһи туттар ыччатын хаһыатын кыһатыттан элбэх биллиилээх журналистар, суруйааччылар үүнэн-сайдан, хатарыллан тахсыбыттар.

СЭМЭН ТУМАТ: ЭН ИГИ ИСТИН, МИН СЭХЭРГИИМ...

"Эдэр коммунист" хаһыат балаһаларыттан бастаах репортажтарым, новеллаларга майгыныр романтической-философской тосхоллоох бастаах дьүһүүлүрүм, публицистическай "Икки чуумпу" диэн поэма, хоһооннорум, уус-уран тылааһтарым куорсун аһыһанан Саха сирин тилиһэ көлүттэрэ диэн сылаас-сымаҕас өйдөбүлүлээхтүн", — Сэмэн Тумат бу тыллары мээҥэ суруйбута. Ол курдук, университет үөрэниэ бүтэригэр, аан бастаан үлэтин саҕалаабыт П.А.Ойуунускай аатынан Литературнай музейга уонна республика ыччатын "Эдэр коммунист" хаһыатыгар үлэлээбитэ, биллэн турар, уус-уран айымньыны суруйууна дьарыктанарыгар улахан айар оҕуоланы барыы буолбута саарбаҕа суох. Ону автор киһигэтигэр олоххо көрсүбүт араас доботторун кытта алтыһытыттан, биһигэ үлэлээбит дьоннорун майгыларын-сигилиһирин уустаан-ураннаан ойуулуруттан, айар үлэнигэр туһуулаах тахсылаах, үөрүүлээх-көтүлээх, өрөгөйдөөх түгэннэригэр кырдыктаахтык суруйан аҕарыттан билсэммит этэр кыахтаахтык. Эдэр киһи аартыгын аһыллытыгар, буһан-хатан дьыһаах айар үлэнигэр буолууттар, сыдыар

ыра, билиитэ-көрүүтэ кэнтиригэр "Эдэр коммунист" хаһыат редакциятыгар үлэлээбитэ элбэҕи биһирбитэ, үгүсхэ үөрэллээхтэ диэн этиэх кэриҥиз. Мантан саҕалаан Семен Андреевич Попов — Сэмэн Тумат аата киһиги биллэн-көстөн, аатыран-сураһыан барбыта.

Мин олус үмүсүгүн туһаммын Семен Андреевич биһиги киһи туттар дьоммут: суруйааччылар Н.Е.Мординов — Амма Аччыгыйа, Д.К.Сивцев — Суорун Омоллоон, В.С.Яковлев — Далан, учуутала, литературага үһүйбүт киһитэ Е.П.Шестаков — Эрчимэн, биһир дойдутааҕа, историческай наука доктора, профессор Г.П.Башарин, СГУ омук тылын факульте-

тын преподавателя, географическай наука кандидата К.С.Ефремов — Кыымчаан Күүс тустарынан ахтыһарым ахтым. Бары ытыктыыр дьолун-мааны дьоннорбутун олус сырдык изиһилээн, кэрэхсэбиллээхтик, ааҕары ылар ына суруйбута сэнгэртэ. Манна киһи туттар сүдү дьоммут сүдүргүтүк күннээҕи быстах кэпсэтиилэр даҕаны Сэмэн Тумат суруйууларыгар ордуу кэрэтиэн, дьиринг ис хоһоонноһон, сырдаан кэллүннүлэр. Биһир бэйэм билбэт чакчыларбын "Кыымчаан Күүс" тилиһ кэпсэти" диэн ахтыһа билсэммин соһуйдум. Бу бэртээхэй, саха хорсун-хөдүгү, кытаанах санаалаах, олоххо дьулурудаах уонна тулуурдаах киһитин туһунан Семен Андреевич саамай сөптөөх кэмигэр таба көрөн сырдаппыта олус дьолун суолталаах. Ону таһынан Климент Спиридонович Ефремов — Кыымчаан Күүсү кэлэр кэнээри ыччакка, дьонго-сэргэҕэ үйэтигэр хааларыта эмэ ойуу туһунан сыаналаныах тустаах. Биһир санаан көрдөхпө, билигин киһиэхэ өйдөмүт түгэнэ элбэххэ дылы. Бачча техника, массына арааһа үксээн, мунууу саҕдан турар кэмигэр туох кыһаҕагыгар сыдалыйан-сылайан, эрдэ-

нэн-илистэн аҕардаа аҕаһынан Дьоккуускайтан Магаданга диэри икки тыһыанчтатан тахса биэрэстэ сиргэ үгүс күүһүн үрэхтэри туоран, халлааһыгар харбаһар туруу таас хайалары угуордаан, үөһүгэ-көһүгүгэ сиэтэн, араас адырда кыһалары кытары көрсүһөн, сыһына-хонууга хонон тоҕон-хатан суурэн тийиэххэ сөбүтү? Ол эрэри бу саха өйдөөх, ыраагы өтө көрөн толкуйдур киһитэ бар дьонго киһи кыаҕа мунура суоһун, кыахтааһын даҕаастан көрдөрбүтэ туохха да тэнгэммит сүдү кыһыны хорсун быһыы үтүө холобура буолар. Ону таба өйдөөн, Сэмэн Тумат дьикти дьылҕалаах киһи олбун суруука-бичиккэ киллэртэрин, суолтааһы билиэтэһиннэри онорторон хаалларбыта санааһа олус үчүгэй. Манна эбии сыһыны тутан этиэххэ наадалаах: киһигэ автор Семен Андреевич биһир дойдутаахтык чуралчылар — элбэх аатырбыт сүүрүктэри республика биһирбит үлүүс дьонун-сэргэтин бэйэлэрин үһүн тыһынаах, сыдалыйбат сындааһынаах, илистибэт игирирдээх, тэппит атастарын кубулуппат эдэр эрчимнээх ыччатара Кыымчаан Күүс ыра санаатын, хорсун быһыытын саҕалаан Магадантан Аляскага диэри сүүрэн тийэллэригэр эрэлэ улахан. Ол иһин даҕаны ахтыһым: "Баҕар, хаһан эмэ саха чулуу дьон бу үһүлүнүлээх киһи суолун салгыы сүүрэннэр Аляскага тийиэхтэрэ", — диэн баҕа санаа тылларын саҕалайыт.

Дьэ, ити курдук Сэмэн Тумат "Эн иги истин, мин сэхэргийим" диэн саҥа киһигэ соһун, үтүө-кэрэ-үтүгү суолталаах. Манна биһиги биһир киһи олбун көнүө тыктаран көрөммүт элбэх саҕаны биллибит-көрдүбүт. Киһигэ сүрүн идеята олоххо дьүһүүрдээх, үлэни-хамнаһы өрө тутар, үрдүккэ-кэрэҕэ таһаһар киһи бу олоххо туох эмэ ситиһиллэр, дьоннорго билиинитин ылар диэн өйдөбүлүлээх ордуу ыччакка үтүө холобура буоларынан дьиринг ис хоһоонноһо.

Онон, күндү ааҕарчылар, бу киһигэ илангыт болбойон олорон ааҕаргыгар сүбэллэбин.

Павел ФЕДОРОВ — Сомоҕо,
Россия Суруйааччыларын
союзун чилиэнэ.

Баһаартан сэрэхтээх буолуу ыйа түмүктэнэ

СЭРЭХТЭЭХ БУОЛУХУНУ КЫРА ДА ТҮГЭННЭ УМНУМАН!

Федеральнай сокуонга олбурар, быйылгы балаһан ыйын 10 күнүттэн алтынны 10 күнүгэр диэри биллэриллибит баһаартан сэрэхтээх буолуу ыйын улуустаагы ык-саллаах быһыыга-майгыга управление инспекцията, байыастара түмүктэттилар.

Баһаартан сэрэхтээх буолуу ыйыгар дьон олорор уопсай, чааһынай дьыһаарын, элбэх киһи мустар объектарын, транспорты заправканыр станциялары бэрэбизкэлээһин, нэһилиэнньэҕэ өйдөтүү үлэлэр ытыһылар. Ол курдук, үөрэтиилэр, дьарыктар Одьулууннаагы орто оскуола, улуустаагы гимназияҕа, Чурапчытаагы алын сүһүөх оскуола аһыс корпугулар, Д.П.Коркин аатынан спортивнай оскуола, физкультура уонна спорт институттар буолулар. Оҕолорго баһаартан сэрэхтээх буолууга лекциялар аабыллыны-

лар, баһаар буолар түбэлтэтигэр манҕайгы хамсанылар үөрэтилиннэр. Туһааннаах үлэһиттэргэ итэҕэстэри туоратыыга сэрэтиилэр, сүбэлэр этилиннэр. Кэники кэмгэ республика үрдүнэн баһаардар ахсааннара сылын аһы үксүүр, элбэх киһи уокка былдьанар, дьон-сэргэ дьыһа-уота суох хааллар, государствога улахан материалнай хоромнуулар тахсыылар элбээн иһэр.

Улуустук иһин ылан көрөр буоллаха, бу сылга 9 ый түмүгүн 6 баһаар түбэлтэҕэ табыста. Аһыт ый 9 күнүгэр түмүгүн 10 баһаар бэлиэтэммитэ. Баһаар тахсар түбэлтэлэрин дьыһа-уокка дьылабайдык, сэрэҕэ суох сыһыаннаһы, аахайбат буолуу, электрическэй уоттан холбоһор прибордары сыһа туттуу, проводтары сыһа холбоһун буолар.

Оттук сезона саҕаланна. Хас биридии ыал, тэрилтэ салайааччылары кыһынын сылаастык олорор инниттэн олорор, үлэлиир дьыһаарын өрөмүөннэниилэр, саҕартылар. Өрөмүөн үлэтин кэмигэр сэрэхтээх буолуу ордуу күүһүрдүөх наада.

Федеральнай сокуонга олбурар баһаартан сэрэхтээх буолуу тэрилтэ салайааччыта сүгэр. Салайааччы хас биридии объектарыгэр бирикээс таһааран эппизти-кэстээх дьону аһыра ирдэниилэр. Салайааччы эбэһинээһингэр манҕык ирдэбиллэр киирэллэр:

— Үлэлиир сиргэ баһаарынай постары тэрийии, ол эбэтэр хас биридии объекка сигнализация баар буолуутун, эппизтикэстээх үлэһиттэр үлэлэрин контуруллааһын, уокка бастаһынан туттулар тэриллэри хааныйы.

— Тэрилтэ үлэһиттэригэр

баһаартан сэрэхтээх буолуу үөрэбин ытыт.

— Баһаарынай этэрээт инспекцията туттарбыт предписаниятын, уураахтарын кэмигэр толоруу.

— Баһаар тахсар түбэлтэтигэр умулларыыга былааннары оноруу.

Биридиилээн ыаллар, тэрилтэлэр салайааччылары, электросварщиктар, газосварщиктар өнгөлөрүн туһанаахыт иннинэ сэрэччөһү үлэ ытыһыларын көгүлүүр докумуону ирдээт. Көгүлү суох сварщик үлэлэгэр бобулар. Үлэҕэ ытыһылааһыгар сөптөөх бирикээстэри таһаарыт, уоту умулларыыга бастаһынан туттулар тэриллэри хааныйаргыт булгуччулаах.

Дьыһаарыгэр, үлэлиир тэрилтэтигэр уоту ыппат инниттэн манҕык сүрүн быраабылалары туһуут:

— Баһаар бастаһынан туттул-

лар тэриллэри хааныйыт (огнетушитель, кумахтаах дьыһык, бидэ-рэлээх уу, сүгэ, курдык).

— Дьыһаар тахсан барыыга электроприбордар араһыларын хонтуруоллааһын.

— Оттуула турар оҕоҕу көрүүтэ суох хааларымак.

— Баһаарынай быраабылааҕа сэт түбэспэт электропроводтарынан туһанымак.

— Байэ оноруу предохранителэрин туттумак.

— Баһаар тахсар түгэнгэр уһаппакка эрэ баһаарынай этэрээккэ эрийиҥ. Тел.: 01, 41-510.

Ыксаллаах быһыыга-майгыга
управление инспекцията.

Санэпиднадзор киһиэ сэрэтэр

ДЬОН-СЭРГЭ ЫАЛДЫБАТЫН ТУҢУГАР

Сэттиннь, ахсынньы ыйдарга грипп уонна ОРВИ курдук салгынынан бэрлэлэр, сыстыганнаах ыарыһар өрө туруулар күүтүлэр. Бу ыарыһар дьонго-сэргэҕэ тарбаһыларын ма-ассабай, эрдэттэн гриби утары вакцинанан прививкалааһын аһаарыт. Алтынны ыйга биһиги улуус олохтоохторун эрэ тохторот. Алтынны ыйга биһиги улуус олохтоохторун эрэ тохторот. Алтынны ыйга биһиги улуус олохтоохторун эрэ тохторот.

Бу ыарыһар киһи доруобуйатыгар улахан охсуулары, хо-роһуну аҕалаллар. Ыарыһаттан быһаһаары араас антиви-ромнуу аҕалаллар. Ыарыһаттан быһаһаары араас антиви-ромнуу аҕалаллар. Ыарыһаттан быһаһаары араас антиви-ромнуу аҕалаллар.

лар, атын да араас ыарыһарга тирдээхтэрин сөл. Манан но-чот тохтообот, холбоһор, биһир ыалдыбыт киһини эмтигэрэ 3400 солк. ороскуоттанар.

Гриби утары вакцина биһир эрэ бэрлэлэр, сыаната — 80-100 солк. Киһи доруобуйатыгар туох да охсуу онорбот, орга-низм бу ыарыһары утары охсуһууну үөскэтэр, күүһүрдэр, ы-рыһа бэриммэт оҕорор, тула өтүгүн барыстаах.

Аһыт сылларга федеральнай уонна республиканскай бю-джеттар үбүлээһиннэринэн гриби утары вакцинанан маассабай босхо прививкалааһын түмүгэр ыары тарбаһыта кыра, грип-тэн ыараханник эмсэбэлээһин аһыах, өлүү-сүтүү суох этэ.

Быйылгы дьылга прививкалааһын эрдэттэн барбатаһына ы-ры өрө турар кутталлаах. Манна ыалдыбыт эрэ киһи но-чотурбат, бүтүн тэрилтэ үлэһиттэрэ ыалдыһанар, үлэ тохтуута тахсын сөл. Онон тэрилтэлэр салайааччыларын бэйэлэрин үлэһиттэрин харыстыыр сылтан грипп ыарыһы утары вакци-на сыанатын уһуналларыгар ыгырабыт. Оттон оҕо аймаах, индустриэтэргэ, нэһилиэнньэ кыамаат араҕатыгар, кырдыҕас-тарга, ветераннарга улуустаагы муниципальнай тэриллэи бюд-жета үбүлүүрүгэр көрдөһүт уонна эрэҥ күүтэбит.

Чурапчытаагы санэпиднадзор киһиэ.

ЭБЭРДЭЛИИБИТ

Чурапчытаабы "Мелиоратор" ГУП инженер-мелиораторын МАКАРОВ Виктор Егорович "Российской Федерация үтүөлээх мелиоратора" Бочуоттаах аат илгэрилибигин илгэрилтэн эбэрдэлиибит!

Республика, Россия үрдүнэн сыаналанымт таһаарылаах үлэбин, күн бүгүн дабын сылайары билбэккэ эдэрдик эрчимнээх үлэлиин-хамсыы сылдыаргынан биһиги киһи туттабыт, холобур онгостобут.

Бар дьонун, дьыа кэргэниг эйгэлэргигер сылдьан кырдыгыны умун, тумууну тумун, майдды мичээр аргыстан, холмолтону билимиз, утун дьоллоох олохтон. Эсэ да ор сылларга үтүө сүбэһит, эрэллээх доһор буола сырыт.

Алгыһы кытта

"Мелиоратор" ГУП коллектив, профкома.

х х х

Истинник саныыр күндү саҥастытын КОРКИНА Лия Захаровна 50 сааскын туолбут кэрэ-бэлэ күнүнэн уонна сыдалаах үлэҕ урдуктук сыаналанан "Саха Республикатын үөрэбигин туйгуна" ааты ылбыккынан илгэрилтэн итин истинник эбэрдэлиибит тиздэбиг!

Баҕарабыт күндү кийибигигер чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, өсө да сылайбака, салгыбака бүгүлүгү курдук үлэлиин-хамсыы, үөрэ-көтө сырыт дикэ бэйэбиг алгыспытын этэбиг. Биһиги убайытыгынан Василий Николаевичтың бэйэ-бэйэбигин ойдоһон-ойдоһон сүүс сааскытыгар дикэри дьоллоохтук олороргутугар, баай-байылыт олохторгутугар.

Эбэрдэни кытта чутас дьонугут-аймактаргыт Арылаахтан Каженкиннар, Чурапчыттан эбэбиг Коркина Татьяна Ивановна, Дьоккуускайтан, Чурапчыттан кыра Коркиннар.

х х х

Күндү коллегатытын, дьуөгэбигин, Чурапчы орто оскуолатын саҥа тылын, литературатын учууталын ЕРЕМЕЕВА Сардана Ивановна Россия Журналистарын союһун кэксэтигэр чилиэтинэн ыллыбыккынан итин истинник эбэрдэлиибит!

Эн оҕо иитиһин, оскуола олоһун, коллегаларын сырдатар суруйууларын кэрэксээн ааҕабыт. Итиникитин айар үлэҕ аартыга арыллан, айымныларын бэчэккэ тахсалларын эрэ-на каттабыт. Үгүс түбүктээх үлэбэр ситиһинкэри, чэгиэн доруобуйаны, тус олохтор дьолу-соргуну баҕарабыт.

Эбэрдэни кытта Чурапчы орто оскуолатын саҥа тылын, литературатын уонна төрүт культура учууталларын методической холбоһуга.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

На основании статьи 13, статьи 18 Закона Российской Федерации "О ветеринарии" от 14 мая 1993 г. № 4979-1, приказа начальника управления ветеринарии Чурапчинского улуса № 43 от 30 сентября 2004 г. "Об усилении государственного ветеринарного надзора на территории Чурапчинского улуса", в целях сохранения эпизоотического благополучия улуса по заразным болезням сельскохозяйственных животных, а также недопущения распространения болезней общих для человека и животных, доводим до сведения всех заинтересованных лиц о том, что перемещение скота и др. домашних животных в пределах и за пределами улуса осуществляется только по разрешению ветеринарной службы обслуживаемой территории и сопровождается:

на перемещение животных внутри улуса ветеринарной справкой формы № 4;

на перемещение животных за пределы улуса ветеринарным свидетельством формы № 2.

В случае несанкционированного ввоза или вывоза с/х животных, нарушения карантина животных (перемещения животных без разрешения органа государственной ветеринарной службы) несет ответственность по статье 10.6 КоАП РФ.

Управление ветеринарии.

БИЛЛЭРИИ

Маһынан дьарыктанар дьонго септөөх ЗИЛ-157 КД ("Краб") грузовой бортовой массына атылланар. Эби бэрэбинэ мас тизэргэ икки ЗИЛ роспусктаах (прицептар), лесовоз платформалаах. Элбэх араас сыаналаах чаастаах: мостар, балансир, ааннар, бытархай чаастар, лебедкалаах. Туруга олус үчүгэй, сүүрэ сылдыар. Билсэр тел. 41-432.

"Инфоком" СИК администраторга наадылар. Тел. 42-000, 42-065.

АТЫЛЫБЫТ

Абьыс мистэстээх, спец-пассажирской УАЗ-220692-04 массынына. 2003 сыллаабы, сүүрэ сылдыар, туруга үчүгэй. 23-317 тел. билсинг. Макаротар.

Специалист трибуната

КҮҮҮҮҮ ИДЭНЭБЭ ИРДЭНИЛЛЭР
БЫРААБЫЛАЛАР

Билигин тьа сиригэр идэһэ өлүгэ саҥаланна. Үгүс дьон сүөһүтүн этин туттарыан, атыллан баҕарар. Сүөһүтүн ылылар бородууксууа киһи доруобуйатыгар куттала суох буоларыгар, нэһилиэтиннэ үчүгэй хаачыстыбалаах этикэн-аһынан хаачыйар туһугар ветеринарнай сулууста үлэлиир. Эт хаачыстыбата сүөһү өлүөн иннинэ эби туругуттан, табатык көрүүтүн-истинтүн, аһатыттан, бородуогуттан, ону тэҥэ кэмигэр сыстыганнаах ыарыһы утары сэрэтэр үлэни ытыттан тугулуқтаах.

1. Идэһэ анаммыт сүөһү сыстыганнаах ыарыһылартан ыраас хаһаайысыбаттан тахсыахтаах. Сибирскэй язв, хааһырбас (эмкар) курдук сыстыганнаах ыарыһы утары эрдэ сэрэтэр вакцинаны ылбыт, бруцеллез, лейкоз ыарыһыларга хаана бэрэбэркэлэммит, туберкулезка чинчийилибит буолуохтаах. Ону туһунууру ветеринарнай ыспыраапканы олохтоох ветспециалист бизэр.

2. Идэһэ анаммыт сүөһү доруобай буолуохтаах. Ыадыа сылдыар эбэтэр ылбыт эңэйилэригиттэн өлөр туруока кирибит сүөһү этэ (онно кириллэр: сыстыгана суох ыарыһылар, ырахан эңэйилэр, тостуулар, уокка систиилэр уо д.а.) экспертиза түмүгэр олобуран туһаҥа туораа быһаарыллар (он эбэтэр лабораторнай чинчийи түмүгүнэн).

3. Чааһынай тизгэргэ элөрүлэр сүөһүнү ветеринарнай специалист көрүөхтээх. Сүөһү өлүөн иннинэ эби туругун уонна өлбүтүн кэннэ ис органнын экспертизатын түмүгүнэн эхэс клеймо уураар, атыллыырга көгүлүүр ветеринарнай ыспырапка суруйан бизэр. Маны таһынан:

— Сибириньэ этин туттарарга хайаан да балык этиттэн трихинеллезкэ ылыллан чинчийилилээхтээх. Трихинеллезкэ чинчийилилээх сибириньэ этэ атыга көгүлүлэммит.

— Улуус иһигэр атылланар эхэс 4№-дээх ветеринарнай ыспырапка бэриллэр.

— Улуус таһыгар тахсар эхэс 2№-дээх ветеринарнай сибириньэ этиттэн бэриллэр.

— Сүөһүнү астыыр сир туох да сытыһыта-ымыһыта суох ыраас, салгына чэбдик буолуохтаах. Маны тэҥэ эт уураар холобур, булуус хайаан дабын ирдэниллэр.

— Күлэллэн өлөрүлүүбүт сүөһү этиттэн 200-250 г лабораторнай чинчийи кут этиттэн ылылар (буутун ис өттүтүн).

4. Идэһэ көгүлүлэммиттэр манньк сүөһүлэр:

— Сибирскэй язванан, ботулизмынан, эмкары (хааһырбас), сүөһү чумагынан, ирринэн уо. д. а. ыарыһыларга ылдыбыт сүөһү.

— Сибирскэй язваны утары вакцина ылбыт эбэтэр эмкары утары сыворотканан эмтэнэ сылдыбыт сүөһү эмтэммитин кэннэ 14 хонук ааһа илик буоллаһына, быты, куйуктаны эмтир пестицидтиринэн эмтээһин эбэтэр профилактика быһыһынан туттуллубут антибиотиктар наставлениеларыгар ыйыллыбыт болдох бүтэ илик түгэнигэр. Балгынан, балык бородуукталарынан бүтэһик аһаты кэннэ 10 хонук ааһа илигинэ.

— Бруцеллеһунан, туберкулеһунан аһаастык ылдыа сылдыар сүөһүлэр эбэтэр диагностаа биллибэт урдук температуралаах сүөһүлэр.

— Бруцеллез, туберкулез ыарыһыларга чинчийи түмүгэр реакциялар сүөһүлэр буйунаҥа оһуобай усулуобуйаҥа, болдьоммут күнгэ ветеринарнай-санитарнай быраабылаларга олобуран тутуллаллар. Бу сүөһүлэри буйунаҥа үүрэй аҕалык буоллар.

Бу ыйылыбыт ирдэбиллэри чааһынай дьон, хаһаайысы-балар салайааччылар, тэрилтэлэр тутуспат түгэнигигэр Российскэй Федерация "Ветеринария туһунан" Сокуонун, Российскэй Федерация "Административнай каһилэр Кодексын" ыстатыйаларынан толору эппиэти сүгэлэр.

Ветеринарнай управление.

Кэриэстэбил

ӨРҮҮ
УМНУОХПУТ
СУОҔА

Бу дьыл балаһан ыйын 21 күнүгэр тапталлаах балтым, эдьийибит, ийэм ПОТАПОВА Мария Ефремовна — Маруся күн сириттэн күрөммүгэ биһир сыла туолла. Билигин да киһи суох буолбутун итэҕэйбэппит. Хайдах эрэ кэпсээн чаҕаарыһытынан киһирэн кэлэ дии саныбыт, дьы-эбиг иһэ кураанахсыһан, хобдобуран хаалла.

Маруся 1954 с. Чурапчы сэлэниэтигэр кулун тутар 25 күнүгэр иккис оҕонон күн сирин көрбүтэ. Кыра эрдэбигиттэн сайаҕас, сырдыкка-кэрэҥэ тардыһылаах этэ. Сэттэ сааһын туолан, оскуолаҥа үөрэнэ кирибигэ. Ол тыһан баран, киһи, анал оскуолаҥа үөрэнээхтээх дьэһэнэр. Уолба оскуолатыгар үөрэнэн-начальной кылааһы грамоталаах бүтэрэн, төрөппүттэригэр Махтал суруктаах үөрэн-көтөн кэлбигэ. Салгыы үөрэнэн баҕарыта да, онук оскуола суоҕа. 1970 сыллаахха А.Постникова баанньыкка көмөлөһөөччү хаасырынан ылбыта. 1983 сыллаахха кыыһанан олорбута. 1996 сыллаахха Чурапчы алын сүһүөх оскуолатыгар харабыһынан кирибигэ уонна дьон тэҥинэн сылдыарыттан үөрбүтэ ахан. Илин эгэр олорор оҕолору билэр буолан, киһилэри көрөрө-харайара. Кэники чусраан тыаһаааччынан үлэһэбигэ, оҕолорго олус сөбүлөспүтэ. Маруся бэйэтэ ылдырын аахсыбака, наар дьон туһугар кыһаллан тахсара. Ким докумуон ылларар, ким паспорт уларытарар, ким испийлээккэ суруйтарар, ону сүүрэн-көрөн ситистэбинэ олус үөрэрэ. Киһи истэригэр албас туох эмэ наадаһын туһунан быктаран кэбистэхинэ, хайаан да булбут-талбыт буолара. Айылбаттан сайаҕас буолан, дьон үөрүүтүн-холомотун тэҥэ үлэстэрэ. Төрөбүт күнү чупкай билэрэ, телефонунан эбэрдэлээн үөрдэрэ. Биһиргэ төрөбүттэригэр хайаан да анаан бэлэх онгоруо. Марусьанын "ас-үөл министр" дикэ ааттырыбыт.

Мин педучилищеҥа үөрэнэ сырыттаһына методическай пособие баһону ылан соһуллута да, үөрлүтэ да. Аны дьону билэрэ-көрөрө сөхтөрөрө. Кылааһын төрөппүттэрин барыларын билэрэ. Дьону кытта түргэнник биһир тылы булара. Ол курдук, хаста да соһотобун Дьоккуускайга "Хоту", "Алаас" профпакторийдарга киһирэн эмтэммитэ, элбэх доһордоһмута-атастаммыта. Аан бастаан киһирэригэр самолетуна көтөн иһэр аргыс киһитин билсэһин, тийиэхтээх аадырыһын буларыгар көмөлөһүннэрбигэ, аһаартарбыт этэ. Ол киһитин олус үчүгэй киһи эбиг дикэ махтанан кэпсирэ. Кылаас олохтообун билбит курдук, наар тизтэйэ, ыксы сылдыахтыра. Сахалыи киһигэни, хаһыаты ааһарын сөбүлүүрө, телевизор таптаан көрөрө, сонуну истэн биллээх кэпсирэ. Аймактарын, таһаарыстарын кытта телефонунан сибээһин быспат этэ.

Марусьыт, кылгас да буоллар, олох үөрүүтүн-холомотун барытын билэн бардаҕа. Бэйэтин туһунан дьонго үчүгэй өйдөбүлү хааллардаҕа. Киһи олоһун кыһа салгыа, ситэрбэтэбин ситирэ. Балтыбын, эдьийибитин, ийэбин тыһына-ахпыт туһары умнуохпут суоҕа.

Эдьийэ,
бырааттара, кыһа.

СҮҮҮҮҮЭНИБИТ

Хараҥа кутас, сүһүгэр тухахтааах, былырыһыгы уонна быһылгы ньирээрдээх ынаҕы ким көрбүт 41-289, 41-329 телефоннарга биллэрэргитигэр көрдөһөбүт.

х х х

Төбөтүн дикэ уонна саныытыгар кутас-таах, хангас кулаҕаар үүттээх тыһы тигэһэ киһирэр, кутас саадыһай, туора муостаах, э, бэчээттээх эмэ тигэһэ киһирэр сүөһүлэри ким көрбүт, билбит 42-081, 23-289 телефоннарга биллэрэргитигэр көрдөһөбүт.

Таптыыр ийэбиг, эбэбиг, хос эбэ-биг, Чурапчы сэлэниэтигэр олохтообу

ПОТАПОВА Ирина Алексеевна

ырахан ыарыһынан олохтон туораабытын дикэригэр куругуһун туһан аймактарытыгар, билэр дьонугар иһитиннэрбиг.

Оҕолоро, күтүөттэрэ, кийииттэрэ, сиэннэрэ, хос сиэннэрэ.

Куруһуаннарын тиздэллэр:

— Биһиргэ үлэлиир коллегабытыгар Потанов Семен Михайлович тапталлаах ийэ-тэ, тыл, үлэ ветерана Потанова Ирина Алексеевна ырахан ыарыһынан олохтон туораабытынан "Энергосбыт" Чурапчытаабы уаһастаһын коллектива.

— Уолугар Потанов Михаил Михайлович, кийиитигэр Розалия Иннокентьевна, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр Чурапчы сэлэниэтигэр "Куоһара" рынок коллектива.

— Кырдыаҕас эдьийдэрэ Потанова Ирина Алексеевна өлбүтүнэн оҕолоругар аймактара Хадартан Давыдовтар, Чуа-шоветар, Ноговицыннар, Мырлаттан Сергеевтар, Давыдовтар, Хатастан Винокуровтар.

— Тыыл, үлэ ветерана Потанова Ирина Алексеевна киһилэр кэксэлэригиттэн өлөн туораабытынан уолугар күтүөттэригэр Потанов Семен Михайлович Дидодоровтар, Яковлевтар.

— Потанова Ирина Алексеевна өлбүтүнэн кийиитигэр Розалия Иннокентьевна, сиэннэригэр, хос сиэннэригэр Чурапчы сэлэниэтигэр "Куоһара" рынок коллектива.

Редактор Г.Г. ПОПОВ.
ААДЫРЫСПЫТ: 678670,
Чурапчы сэл., Крл. Маркс уул., 26 "а".
ТЕЛЕФОННАРЫБЫТ:
редактор — 41-332, отделлар — 41-265.
E-mail: Osanolooh@churap.sakha.ru

Тэриэһин таһаараччылар: СР Правительствота, Чурапчы улуһун "Сага олох" редакционнай-издательскай холбоһук государственной учреждение. Маассабай информация средстволарын туһунан РФ Сокуонунун туһунуу хонтуруоллугу уонна регистрациалыы РФ бэчээккэ СР региональной управлениетыгар 2003 с. бэс ыйын 20 күнүгэр регистрациаламмыт нүөмэрэ — ПИ №19-0423.

"Сага олох" редакционнай-издательскай холбоһук ГУ. Офсетной бэчээт. Сакааһын № 121. Тираж 2182. 11.10. 2004 с. бэчээккэ бэрилинэ. Хаһыат нэдиэлэҥэ үстэ: оптуорунуука, чэлпиргэ уонна субуотоба тахсар.

Автор суругар этиллэр санаа
редакция позициятыгар мэлди сөп түбэһэр
буолбатах. Сурукка ыйыллар чахчылар
кырдыктаахтарыгар эппиэтинэһи
автор тус бэйэтэ сүгэр.